

ŽELEZNICKÝ ZPRAVODAJ

Vydává město Železnice

Ročník XXXI Číslo 1/2012

Z obsahu:

- Letos bude město hospodařit opatrně
- Z jednání orgánů města
- Zprávy z MěÚ
- Rok 2012 v muzeu
- Začátek roku v knihovně
- Zpráva obrazem
- Sokolská jubilea
- Tříkrálová sbírka
- Projekt OPAL
- Společenská kronika

LETOS BUDE MĚSTO HOSPODAŘIT OPATRNĚ

Město Železnice bude letos hospodařit s vyrovnaným rozpočtem, který počítá s příjmy 12,6 mil. Kč. To je částka, která se spíše drží při zemi, protože loňská zkušenost ukázala, že výběr daní v ČR nemusí dosáhnout výše předpokládané Ministerstvem financí.

Běžný provoz a správa města, školských zařízení, podpora spolků si vyžádá přes 8 mil. Kč, což znamená, že na investice zbude přibližně 4,5 mil. Kč.

Poslední doplatky za akce provedené v loňském roce odčerpají z této částky přes 1,6 mil. Kč (rekonstrukce Raisovy ulice 1,250.000,- Kč, demolice Achátu 360.000,- Kč). S přibližně 1 milionem korun je třeba počítat na rekonstrukci veřejného osvětlení v částech obce, v nichž bude svoje investice realizovat ČEZ, t.j. Těšín a železnické ulice Nádražní, Železná, Hřbitovní a Kavánova. Ještě o zhruba čtvrt milionu korun více si vyžádá uvolnění pěti stavebních parcel v lokalitě u hřbitova, přesněji již od loňska smluvně potvrzená přeložka VN a projektová dokumentace na kompletní zasíťování.

Demolice objektu č.p.187 (ruina pod Kostelákem) byla vysoutěžena za 215.000,- Kč a provádět ji bude v nejbližší době firma Mizera z Lomnice nad Popelkou. Téměř 400.000,- Kč si vyžádají opravy zařízení v majetku města – 320.000,- Kč výměna oken a repase dveří v č.p.4 na Náměstí Svobody (podána žádost o dotaci z KHK, i zde již proběhl výběr firmy a

nejvýhodnější nabídku předložila firma Ryšavý a truhlářství Myslivec), oprava náhonu 30.000,- Kč (z důvodu podmáčení sousedních objektů v úseku mezi Prášilovým mlýnem a Pazderníkovým rybníkem), 25.000,- Kč - nátěr střechy muzejní chaloupky (nezbytné pro splnění záručních podmínek, dotace),

Další nutná, i když poměrně nízká částka 25.000,- Kč, je rezervována na výkup pozemků – cest k zajištění přístupu k nemovitostem (u bývalého motelu a v Zámecké ulici).

Z důvodu připravenosti k podání žádostí o dotace bude v letošním roce zadána projektová příprava rekonstrukce komunikací v ulicích Bradlecké a Kumburské (cca 100.000,- Kč).

Malý náskok máme v přípravě akcí na rok příští - vypracovány a zaplacený jsou projekty

nutné k podání žádostí o dotace na akce zateplení budov MŠ, MZŠ a sokolovny a výstavbu kanalizace na Těšíně (zde je již vydáno stavební povolení).

Tedy žádná velká sláva. Bohužel. Železnice patří do kategorie obcí, které nejvíce pociťují tzv. daňovou diskriminaci. V posledních

letech se sice samosprávám z vlády či sněmovny dostává ujištění, že se nutná změna rozpočtového určení daní připravuje, uspokojivý výsledek je ale stále v nedohlednu. A tak i dále budeme nuceni při realizaci větších investičních akcí spoléhat na štěstí při podávání žádostí o dotace (k nimž ale často vede neuvěřitelně kostrbatá cesta), úspory (nejvýraznější očekáváme od vypsaní soutěže na

dodávku energií), půjčky (z té jediné - od ČS z r. 2007 na rekonstrukci domu č.p.85 , zbývá doplatit 1,6 mil Kč z nichž letos odepíšeme dalších 576.000,- Kč), nebo prodej obecního majetku (např. les, ale tím se ho vzdáme navždy, obecní domy, byty - ale během chvilky tu můžeme mít třeba nepřizpůsobivé sousedy...).

Pavel Kozák, místostarosta

Z JEDNÁNÍ ORGÁNŮ MĚSTA

Rada města se od vydání posledního čísla Zpravodaje sešla pětkrát (19.12.2011 a 9.1, 23.1., 6.2., 20.2. 2012). Přijala usnesení v těchto bodech:

- Vzala na vědomí zprávy o provedených prověrkách BOZP v MŠ a ZŠ za rok 2011.
- Schválila odpisový plán města.
- Schválila prodloužení nájemních smluv na byty v čp. 85 v Šimonově ulici Michalu Beránkovi a manželům Jakubcovým a to do 28.11.2013.
- Vzala na vědomí informace ing. Neuwirthové k možnostem řešení projektu zateplení budov mateřské školy, základní školy a sokolovny a změně vytápění budovy MŠ.
- Schválila prodloužení nájemní smlouvy na byt v čp. 85 v Šimonově ulici Lukáši Patočkovi a to do 31.1.2014.
- Schválila tři Smlouvy o smlouvě budoucí mezi ČEZ Distribuce a.s. a městem Železnice na tři akce, které se uskuteční v letošním roce. U každé z těchto akcí bude náhrada za zřízení věcného břemene činit 1.000,- Kč.
- Schválila zápis do kroniky města za rok 2010, předložený kronikářkou Hanou Bláhovou.
- Pověřila plnou mocí předsedu Komise pro tělovýchovu a sport Ladislava Hrabalu ve věci jednání o využití, správě a údržbě sportovních zařízení v majetku města.
- Schválila předloženou nájemní smlouvu, která stanoví podíl TJ na provozních nákladech na budovu sokolovny.
- Schválila záměr výměny oken v domě na Nám. Svobody čp. 4, který je v majetku města.
- Schválila podepsání smlouvy o dílo na demolici čp. 187 (pod kostelem) s firmou Mizera – provádění staveb z Lomnice nad Pop.
- Schválila příspěvek na činnost mládežnických družstev oddílu fotbalu Sokol Železnice na rok 2012 ve výši 20 tisíc Kč.
- Předložila zastupitelstvu k projednání návrh rozpočtu města Železnice na rok 2012 a rozpočtový výhled na roky 2013 – 2015.
- Schválila poskytnutí příspěvku 6.000,- Kč firmě Pekařství Bohemia s.r.o. Jablonec na provoz pojezdny prodejny potravin, která zajišťuje zásobování Zámezí, Cidlina a Březky.
- Schválila výsledek výběrového řízení na akci „oprava dveří a oken v domě čp. 4 na Náměstí Svobody“ a podepsání smlouvy s firmou Michal Ryšavý.

První jednání zastupitelstva města v tomto roce se uskutečnilo 22. února 2012 a usneslo se v těchto bodech:

Schválilo:

- rozpočet města Železnice na rok 2012 (viz tabulka).

- Rozpočtový výhled na roky 2013 – 2015.
- Smlouvu o dílo na zhotovení projektové dokumentace pro stavební povolení – kanalizace a vodovod pro 5 rodinných domů ve Hřbitovní ulici.
- Žádost o finanční podporu Královéhradeckého kraje z programu „Rozvoj infrastruktury v oblasti vodního hospodářství obcí do 2 000 obyvatel“ na výše uvedenou akci.
- Smlouvu o dílo na zhotovení projektové dokumentace pro stavební povolení – komunikace, plyn a veřejné osvětlení ve Hřbitovní ulici.
- Podání žádosti na změnu katastru Železnice, katastrální území Těšín.
- Vypsání konkurzu na místo ředitelky mateřské školy Sluníčko.

Neschválilo:

- Prodej pozemku p.č. 1300/2 v k.ú. Železnice o výměře 608 m² panu Martinu Výbornému, Šimonova 36, Železnice za 100,- Kč/m².

Pověřilo:

- Radu města zveřejněním záměru pronájmu výše uvedené parcely – cena pronájmu byla ponechána na rozhodnutí rady.
- Starostu města jednáním se starostou obce Valdice o možnosti úplatného převodu pozemků parc.č. 1411/2, 1412/3, 1542/1 a 1542/2 v k.ú. Těšín, které jsou v majetku města do vlastnictví obce Valdice.

PŘÍJMY

Daň z příjmů FO ze závislé činnosti	1 900 000
Daň z příjmů FO ze samostatně výdělečné činnosti	90 000
Daň z příjmů FO z kapitálových výnosů	175 000
Daň z příjmů právnických osob	1 800 000
Daň z přidané hodnoty	4 500 000
Poplatek za likvidaci komunálního odpadu	630 000
Poplatek ze psů	35 000
Poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt	4 000
Poplatek za užívání veřejného prostranství	13 000
Poplatek z ubytovací kapacity	4 000
Poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj	20 000
Odvod výtěžku z provozování loterií	14 000
Správní poplatky	50 000
Daň z nemovitosti	1 000 000
Neinv. přijaté transfery ze SR - st.správa a školy	495 030
Neinvestiční přijaté transfery od obcí	135 000
PŘÍJMY DAŇOVÉ, Z POPLATKŮ A DOTACÍ	10 865 030
Podnikání a restrukt.v zeměděl. a potr.	70 000
Lesní hospodářství	530 000
Doprava	448 000
Vnitřní obchod, služby a cestovní ruch	24 000
<i>Činnosti knihovnické</i>	<i>7 000</i>
<i>Činnosti muzeí a galerií</i>	<i>25 000</i>
Kultura	32 000
Tělovýchova	79 000
Bytové hospodářství	440 000
<i>Pohřebnictví</i>	<i>14 000</i>
<i>Komunální služby a úz. rozvoj jinde nezařazené</i>	<i>60 000</i>
Komunální služby a územní rozvoj	74 000
Nakládání s odpady	60 000
Obecné příjmy a výdaje z finančních operací	7 000

VÝDAJE

Zemědělská a potravinářská činnost	36 000
Vnitřní obchod, služby a cestovní ruch	360 000
Pozemní komunikace	1 510 000
Pitná voda	101 000
Odvádění a čištění odpadních vod	215 000
Vodní toky a vodohospodářská díla	30 000
<i>Předškolní zařízení</i>	<i>400 000</i>
<i>Základní škola</i>	<i>1 400 000</i>
Zařízení předškolní výchovy a zákl. vzdělávání	1 800 000
<i>Činnosti knihovnické</i>	<i>395 000</i>
<i>Činnosti muzeí a galerií</i>	<i>395 000</i>
Kultura celkem	790 000
Ostatní záležitosti kultury	55 000
<i>Sportovní zařízení v majetku obce</i>	<i>118 000</i>
<i>Ostatní tělovýchovná činnost</i>	<i>50 000</i>
Tělovýchova	168 000
Bytové hospodářství	621 000
<i>Veřejné osvětlení</i>	<i>1 355 000</i>
<i>Územní rozvoj</i>	<i>1 010 128</i>
<i>Komunální služby a úz. rozvoj jinde nezařazené</i>	<i>1 021 000</i>
Komunální služby a územní rozvoj celkem	3 386 128
Sběr a svoz komunálních odpadů	720 000
Ochrana přírody a krajiny	21 000
Sociální péče a pomoc ostatním skupinám obyv.	30 000
Denní stacionáře a centra denních služeb	5 000
Požární ochrana	81 000
Zastupitelstvo obce	850 000
Činnost místní správy	1 289 000
Obecné příjmy a výdaje z finančních operací	20 000

PŘÍJMY CELKEM

12 629 030

VÝDAJE CELKEM

12 088 128

ROZPOČET CELKEM :

příjmy	12 629 030
zůstatek k 31.12.2011	35 098
výdaje	12 088 128
splátky půjček	576 000
nutno pokrýt úvěrem	0

**STAV NESPLACENÝCH ÚVĚRŮ K
31.12.2011**

zůstatek úvěru u ČS a.s. k 31.12.2011	1 620 000
---------------------------------------	------------------

ZPRÁVY Z MĚSTSKÉHO ÚŘADU

- poplatky za likvidaci komunálního odpadu a za psy je možno uhradit bezhotovostně převodem na účet č. 1162942329/0800.
- u poplatku za odpady je nutné uvést variabilní symbol, který se skládá z čísla popisného a z kódu 1337 (např. 2941337).

Sazby: popelnice	60 l	1.280,- Kč
	120 l	1.630,- Kč
	240 l	3.220,- Kč

- u poplatku za psa je nutné uvést variabilní symbol, který se skládá z čísla popisného a z kódu 1341 (např. 2941341).

Sazby:	1. pes	150,- Kč (Železnice)
	2. a další pes	450,- Kč (Železnice)
	1. pes	80,- Kč (okolní obce)
	2. a další pes	280,- Kč (okolní obce)

- i nadále je možné využít platbu v hotovosti do pokladny městského úřadu a to během úředních hodin v pondělí a ve středu. Oba výše uvedené poplatky musí být dle obecně závazné vyhlášky uhrazeny do konce března.

ROK 2012 VE VLASTIVĚDNÉM MUZEU

Slavný malíř Pablo Picasso řekl: „Dejte mi muzeum a já ho zaplním.“

V jeho případě by to opravdu nebyl problém ani kdyby mělo několikrát větší výstavní prostory, než jsou ty naše. Nicméně o výstavy v našem muzeu je také velký zájem, a tak pečlivě vybíráme z nabídek malířů profesionálů i amatérů, které dostáváme nebo které oslovujeme. Hlavním kritériem při výběru není akademický titul, snažíme se o kvalitu a různorodost a pestrost technik.

Vánoční výstava skončila, ráda bych vás tedy seznámila s dalšími výstavami, které muzeum připravuje:

6.2. – 16.3.	Jsou všichni plazi ti, co se plazí? (výstava fotografií Muzea přírody Český ráj)
22.3. – 20.4.	Svět nůžkami a perem (modely hradů Jana Kašpara a perokresby Vladimíra Klímy)
26.4. – 3.6.	Divadelní postavy z paličkované krajky (nádherné práce paní Jany Kaplanové)
7.6. – 29.7.	Vlastimil Týma – obrazy
3.8. – 8.9.	ŠINKJAN – Šinkmanová, Janata – od květin k abstrakcím (obrazy a hedvábí, sochy a reliéfy)
14.9. – 19.10.	Poezie podzimu (krajky paní Blanky Křížkové)
25.10.-30.11.	Dřevěné fantazie – Jan Strejcius
6.12.-31.1.2013	Vánoční pohlednice – Jiří Škopek

O všech výstavách i dalších akcích, které budou v muzeu probíhat, budete včas informováni plakáty i pozvánkami.

Muzejní den, který je pro letošek plánován na sobotu 14. července., bude opět ve znamení dobré hudby, dobrého jídla i pití a doufejme i pěkného počasí. Letos bude probíhat v rámci oslav 100. výročí udělení titulu město, a tak nebudu zatím nic prozrazovat dopředu.

Úplně na závěr bych ráda poděkovala pánům Kracíkovi, Bedeczovi a Dynterovi za rychlou pomoc při zamrznutí vody v muzeu.

Přeji vám brzké jaro a stále dobrou náladu.

N. Kalousková, ředitelka muzea

ZAČÁTEK ROKU V KNIHOVNĚ

Letošní rok jsme zahájili v knihovně dílničkami jak pro děti, tak pro dospělé. Velký úspěch měly kurzy výroby šperku z polymerové hmoty a zvonečky z pedigu. Každý odcházel domů s několika výrobky a hlavně s pocitem pěkně stráveného odpoledne. Pro zájem se uskutečnila 2x prezentace zdravotně nezávadných svíček značky Partylite, kde si mohli zájemci zakoupit, popř. objednat svíčky, vonné vosky a jiné doplňky. Na další měsíce plánujeme další akce nejen pro školu, ale i pro veřejnost.

V březnu se naše knihovna se jako každoročně připojí k celostátní akci Březen měsíc čtenářů. Bude vyhlášen nejlepší čtenář roku 2011, proběhne tradiční pasování prvňáčků na čtenáře a jiné akce, které budou postupně plakátovány.

kontakt na knihovnu: www.knihovnazeleznice.webk.cz

tel. 773625712

knih.zel@raz-dva.cz nebo trojanova.eva@seznam.cz

Eva Trojanová, knihovnice

ZPRÁVA OBRAZEM

Čtvrtek 2. února byl v Masarykově ZŠ slavnostním dnem. Přivítali zde patnáct dětí, které přišly k zápisu do 1. třídy. Úkoly, které na ně čekaly, jim pomáhaly řešit pohádkové bytosti i

laskavé paní učitelky. Z původního počtu jich v září nastoupí do školy deset, pět si na zahájení školní docházky ještě rok počká.

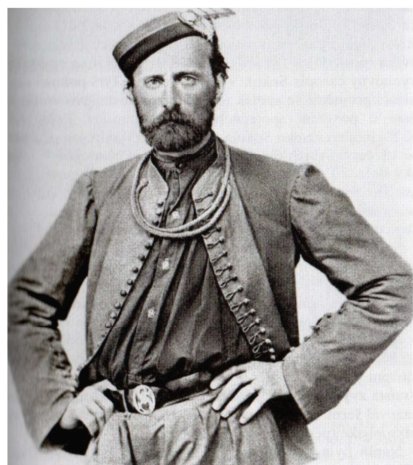

SOKOLSKÁ JUBILEA

Seriál v letošním ročníku Zpravodaje věnujeme dvěma významným výročím. Jednomu celostátnímu a jednomu místnímu. Dne 16. února 1862 uplynulo 150 let od založení Tělocvičné jednoty Sokol. A pro Železnici je významný i rok 1932, v němž místní organizace Sokola vybudovala sokolovnu, která svému účelu slouží dodnes. V tomto čísle si připomeneme vznik nejpočetnějšího a pro národní život nejvýznamnějšího ze všech spolků vzniklých v druhé polovině 19. století a na pomoc si vezmeme „Toulky českou minulostí“ autora Petra Hory-Hořejše.

U kolébky první ryze české tělovýchovné organizace stáli dva pozoruhodní mužové. Velkorysý mecenáš, litoměřický Němec Jindřich Fügner, který dal Sokolu hmotný základ a Friedrich Emmanuel Tirsch, který se narodil v česko-německé rodině v Děčíně (jméno si počestil až v dospělosti), otec myšlenky a programu.

Jindřich Fügner (1822-1865) byl synem úspěšného velkoobchodníka se sukrem. Jako obchodní zástupce rodinné firmy procestoval svět, naučil se jazyky a získal neocenitelné kontakty a zkušenosti. Ve třiceti letech převzal po otci pražskou firmu. Zároveň využil svých kontaktů a byl jmenován (dnešním jazykem řečeno) dobře placeným topmanažerem italské pojišťovny Nuova d'Assecurazioni (dnes Generali), stal se ředitelem její filiálky pro Čechy. Byl to pohledný, šťastně ženatý, bohatý muž s mnoha šlechtnými zájmy. Práce mu byla dobrou obživou, ale víc než byznys ho zajímala filozofie, muzika a seberealizaci hledal v humanizaci světa, ne v blahobytu.

S Tyršem se seznámil při pobytech v Novém Jáchymově na Berounsku, kde o deset let mladší doktor filozofie pracoval jako vychovatel v podnikatelské rodině Bartelmusů.

Miroslav Tyrš (1832-1884) se narodil do rodiny zámeckého a lázeňského lékaře. Otec zemřel na tuberkulózu, když byly jeho synovi čtyři roky. Dva roky nato zůstal šestiletý chlapec sám, když v rychlém sledu zemřely jeho dvě mladší sestry i maminka. Nežil v nouzi, hmotně byl zabezpečen z dědictví, ale v náhradních rodinách svých strýců byl cizincem. Stavby opuštěnosti a úzkosti, dojem, že každý stojí sám proti osudu, z jeho psychiky nevymizí. V dospělosti se rané zážitky vrátí v podobě hlubokých depresí. Tyrše životem provázal i jiný handicap: byl subtilního vzrůstu, neměl ani vojenskou míru, což ho od mládí motivovalo, aby tvrdým tréninkem pracoval na formování své postavy. I zde můžeme hledat souvislosti s jeho příštím tělovýchovným posláním.

V profesním životě dosáhl významného postavení jako docent dějin architektury na české technice a mimořádný profesor dějin umění na pražské univerzitě.

Ovšem patrně nejvýznamnějším momentem v jeho životě bylo setkání s Jindřichem Fügnerem. Nejen proto, že poznal jeho dceru Renátu, již si později vzal, ale že spolu založili Sokol.

A jak k této dějinné události došlo?

Tyrš byl členem přípravného výboru česko-německého tělocvičného spolku Prager Männerturnverein. Když se potvrdila zpráva, že sponzoři podpoří pouze spolek čistě německý, dohodli se dva velcí přátelé, tehdy třicetiletý Tyrš a čtyřicetiletý Fügner, na velkém plánu. Chtějí-li Němci cvičit bez Čechů, proč by nemohli Češi cvičit bez Němců? Fügner v klíčové chvíli řekl něco v tomto smyslu: „Máš zkušenosti, schopnosti, nápad. Budou ti k dispozici i moje peníze“.

A pak už se události daly do pohybu. S bratry Grégry vypracoval Tyrš stanovy, pro úřady nesla organizace název Tělocvičná jednota pražská. S názvem Sokol (podle Jihoslovanů, kteří tak říkali svým hrdinům) přišel až v roce 1864 prof. Emmanuel Tonner. Dne 16. února 1862 se sešla první valná hromada nové organizace – přítomno bylo 75 lidí. Starostou byl zvolen Jindřich Fügner, náčelníkem dr. Miroslav Tyrš. Fügner dodržel svoje slovo a od začátku platil takřka vše, co spolek potřeboval. Pronájem provizorních sálů, koupi tělocvičného nářadí i hudebních nástrojů pro první sokolskou kapelu. A pak se velkoryse rozhodl, že ze svých peněz postaví jednotě i moderní tělocvičnu. Vyrosla během pouhého půl roku a stála 60 tisíc zlatých, za které si chtěl původně koupit statek.

Sokol se velmi rychle rozrůstal, po dvaceti letech existence měl v Čechách a na Moravě v 95 oddílech už víc než 10 tisíc členů.

Jindřich Fügner byl starostou pouhé tři roky, neboť náhle v nedožitých 43 letech zemřel. Tyrš zastával funkci náčelníka jednoty 22 let. Byl tvůrcem organizační struktury Sokola, metodiky cvičení, českého tělovýchovného názvosloví (ve spolupráci s K. J. Erbenem), cvičitelem a v neposlední řadě vydavatelem a redaktorem našeho prvního tělovýchovného časopisu Sokol. Stále se prohlubující deprese odjel na doporučení lékařů léčit do alpského údolí, do městečka Oetz. Z jedné vycházky se ale nevrátil, jeho tělo našli na břehu řeky Aachy. Hypotéza, že dvaapadesátiletý zakladatel Sokola zahynul nešťastným pádem se skály, zůstává milosrdným tajemstvím i otevřenou otázkou...

Příště: Založení organizace v Železnici

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA

V okrese Jičín se již po několikáté konala tradiční Tříkrálová sbírka. Koledníci zavítali i do Železnice a vybrali zde 5998 korun. Ale smysl Tříkrálového koledování není jen o penězích. Už tomu snad ani nevěříme, že by v dnešní době někdo něco nepřepočítával na peníze. Proto nám možná její hlavní smysl uniká. „My Tři králové jdeme k Vám, štěstí zdraví vinšujem Vám....“ A dále se tam také zpívá o daleké cestě do Betléma a o naší mysli, která se k němu upíná. Koledníci přicházejí, aby popřáli lidem štěstí a zdraví a aby jim znovu připomněli, že narození Ježíše Krista by bylo zbytečné, kdybychom se nevydali na cestu za ním. A penězi vhozenými do pokladničky dáváme najevo svojí konkrétní solidaritu s lidmi, kteří potřebují pomoc.

Sbírku pořádá Oblastní charita Jičín a v letošním roce se vybralo zhruba 170 000 korun.

Třetina z nich je určena na práci Charity Česká republika, která pomáhá při světových humanitárních katastrofách. Zbytek financí se vrací zpět Oblastní charitě Jičín. Ta z nich bude financovat své projekty, o kterých se můžete dozvědět na www.jicin.charita.cz.

Děkujeme Vám všem, kteří jste Tříkrálové koledníky neodmítli.

Bc. David Rejlek, ředitel Oblastní charity Jičín

PROJEKT OPAL – OBOJŽIVELNÍK A PLAZ ROKU

Město Železnice se spolu s dalšími institucemi podílí na realizaci projektu Opal (Obojživelníci, plazi a lidé), který je vytvořen za finanční podpory SFŽP a MŽP. Součástí projektu je také uskutečňování programu Obojživelník a plaz roku. Muzeum přírody Český ráj ve spolupráci s Českou herpetologickou společností vyhlašuje každoročně Obojživelníka a Plaza roku. Prostřednictvím jednoho zástupce z každé této skupiny živočichů se pak veřejnost seznamuje s nejnovějšími zajímavými poznatky o nich a s účinnými způsoby jejich praktické ochrany. Dlouhodobým cílem je udržení a posílení populací, aby se z krásných žab, čilých čolků, tajemných mloků a také hbitých ještěrek a plachých hadů mohly radovat i další generace lidí.

Pro rok 2012 byla vybrána jako Obojživelník roku ropucha obecná (*Bufo bufo*), Plazem roku 2012 se stává slepýš křehký (*Anguis fragilis*).

Ropucha obecná si někdy zvolí za své zimoviště i objekty vybudované lidmi, často třeba sklep. Je to zavalitá žába, většinou o velikosti asi 6 cm, vzácněji dorůstá 9 -10 cm. Na hlavě má dvě nápadné vystouplé parotidy, jedové žlázy, které obsahují bufotoxin. Dotkne-li se člověk těchto žláz, žádnou újmu nepocítí. Nedoporučuje se pouze mnout si vzápětí oči, protože by mohlo dojít k pálení. Bufotoxin ji ochraňuje před některými predátory, na příklad kočkám ropucha nechutná.

Mnoho lidí pokládá ropuchu za šerednou žábu, snad pro její šedohnědou barvu a bradavičnatou pokožku. Odvrátí se od ní a vůbec si

nevšimnou, že má krásné oči. Tvor s tak nádhernými očima nemůže být přece vůbec ošklivý. A navíc je ropucha velmi užitečná. Kdo ji má v zahradě, může ho to opravdu těšit, protože oblíbenou potravou ropuch jsou slimáci a housenky. Žáby vyražejí na lov navečer, když už ptáci usínají, takže je vlastně v péči o záhony vystřídají.

V minulosti byla ropucha obecná z neznalosti a kvůli řadě pověr ubíjena. Stejně problémy měl i slepýš křehký, bezbranný, ale užitečný ještěr, ten byl zase pronásledován pro svou podobnost s hady.

Rodinám s dětmi i všem sportovcům, kteří mají rádi pohyb v přírodě, nabízí MPČR možnost zúčastnit se 11. března 2012 tradičního Žabího běhu v Prachově. Je to běh na předem odhadnutý čas, takže vítězí ten, který se ve skutečném dosaženém čase nejvíce přiblíží času předem odhadnutému. Tedy třeba i ten nejpomalejší. Stejně tak, jako si musí žáby při jarním tahu ze zimoviště do vodní nádrže dobu správně načasovat, měl by si také člověk umět správně odhadnout čas potřebný k přesunu v přírodě. Kromě běhu je v tento den připravena i řada dalších překvapení. Vždyť přece je 12. března svátek Řehoře, kdy čápi letí přes moře a žába hubu otevře...

Muzeum přírody Český ráj vyhlašuje také výtvarnou soutěž Namaluj Obojživelníka nebo Plaza roku 2012. Soutěžní práce bude hodnotit porota od kategorie dětí mateřských škol, přes žáky základních škol a studenty středních škol až po kategorii dospělých. Soutěžní práce je potřeba zaslat na adresu MPČR do 15. května 2012 nebo je předat do Vlastivědného muzea v Železnici, dotazy k soutěži rádi zodpovíme telefonicky nebo e-mailem. Důležité je nejen vytvořit krásnou a nápaditou soutěžní práci, ale také si doma v rodině nebo ve třídě ve škole povídat a seznamovat se s obojživelníky a plazy. Slavnostní vyhlášení výsledků výtvarné soutěže se bude konat při Zahradní slavnosti 9. června 2012 v Prachově.

To jsou jen dva náměty z našeho projektu. Je jich samozřejmě víc, některé jsou tradiční, jiné se teprve ověřují. Koncem srpna se bude konat v MPČR na Prachově Setkání přátel obojživelníků

a plazů. Rádi Vás u nás uvítáme, jsou připraveny zajímavé přednášky, exkurze a výměna zkušeností. Ještě potřebné kontakty: Muzeum přírody Český

ráj, Prachov 37, 506 01 Jičín, telefon: 732 858 380, e-mail: mpcr@seznam.cz.

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Narozené děti:

Prosinec 2011

Nela Vojtěchová, Anna Čapková

Významná jubilea:

Leden 2012

Jaroslava Malinská (91 let), Libuše Novotná (85 let), Hana Puldová (85 let), Marie Fialová (85 let), Danička Vraštilová (80 let), Milan Rudolf (75 let), Jaroslav Kordík (75 let)

Únor 2012

Milan Jíra (75 let)

Úmrtí:

Prosinec 2011

Alexandr Soustružník

Leden 2012

Marie Nováková

Únor 2012

Ing. Jiří Černý

Dne 29. února se rodina a přátelé rozloučili s panem Miroslavem Jenčkem. Bydlištěm patřil do Soběraze, ale velkou část svého profesního života strávil v Železnici. Většina z nás si ho pamatuje jako velice ochotného a obětavého vedoucího prodejny železářství. V době, kdy se zboží běžně nekupovalo, ale spíš shánělo, byla jeho prodejna známá v širokém okolí. A nástroje a zařízení u něho zakoupené, slouží v mnoha domácnostech dodnes.

Zimní zajímavost na závěr

Před 125 lety byly poprvé na našem území použity lyže. Velký propagátor sportu Josef Rössler Ořovský si nechal zaslat z Norska dva páry lyží, pro sebe a pro svého bratra Karla. Vyzkoušeli je 5.ledna 1887 večer za tmy, aby nevzbudili pohoršení. A prvním svahem, který sjeli, byl zasněžený Koňský trh, dnešní Václavské náměstí. Teprve o pět let později hrabě Jan Harrach nechal přivést ski pro své lesníky a položil tak základy lyžování v Krkonoších.

Železnický zpravodaj č. 1/2012. – Vychází 29.2.2012. Redakční kroužek: Olga Jakubcová, Martin Jakubec, Pavel Kozák – Bezplatný výtisk. – Redakční uzávěrka pro příští číslo: 15.4.2012
email: zeleznicky.zpravodaj@centrum.cz Tiskárna – Vosáhlo, Tyršova 356, Jičín